

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Verbo Dei Libri Tres

Helm, Heinrich

Coloniae, 1560

VD16 H 1736

Verbum Dei intelligibiliter est praedicandum. Caput XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30114

1. Tim. 4. conuersatione, in charitate, in fide, in castitate. Sic vas ele-
 ctionis fecit: qui semetipsum in omni bono, formã dedit
 2. Thes. 3. credentibus, ad ipsum imitandum. Sic Dauid paut Israel
 Psal. 77. in innocentia cordis sui, & in intellectibus manuum sua-
 rum deduxit eas per vias rectas & super semitas iusticia.
 Psal. 67. Efficacissima doctrina est & credibilis nimis, quam per-
 suadet & docet vita & opus doctoris. Tũt doctor voci suz
 Ioan. 10. dat vocem virtutis, quando sermonem cõfirmat operibus
 bonis. Qui hoc modo educit oues suas & ante eas vadit, ip-
 sum oues sequuntur sanctè, iustè, piè & sine repræhensione
 Phil. 2. viuendo in medio nationis prauæ atq; puerfæ: quasi oues
 Matt. 10. in medio luporum. Vnde confectarium est, tales esse oues
 & subditos, quales in vita sunt pastores gregis dominici
 & sui prædicatores.

Verbum breuiter est prædicandum. Caput XXXVII.

- A** D Einde verbum Dei breuiter est prædicandum quia
 verbum abbreviatum fecit dominus super terram.
 Esai. 10. Sic Tertullus orator ad Felicem dixit: Oro breuiter audi-
 Roma. 9. as nos pro tua clementia. Quia prolixitas, tediij mater est,
 Act. 24. & optima quæq; efficit onerosa & amara. Vnde prædica-
 tor, in longum sermonem protrahens, molestus est audito-
 ribus, etiam si linguis hominum disertissimorum loque-
 retur, & angelorum. Habeat optimam, sed breuem mate-
 riam. Sicut cibus bene paratus, si paruus est, hospites & a-
 micos delectat, & sui desyderium post se relinquit. Si mul-
 tus est tedium & nauseam generat, quantumlibet opipare
 sit paratus & conditus.

Flaccus. *Quicquid præcipies esto breuis, ut cito dicta
 Percipiant dociles animi, teneantq; fideles.*

Verbum Dei intelligibiliter est prædicandum.

Caput XXXVIII,

Tertio

Tertio prædicare debet intelligibiliter, ne sententias **A**
 inuoluat sermonibus imperitis, loquens per caligi- *Iob 38.*
 nem. Sicut faciunt, qui semetipsos prædicant, & non domi-
 num Iesum Christum. Quibus apostolus nõ fuit ausus sei- *2. Cor. 4.*
 ipsum inferere, siue comparare. Quia ipse non fuit usus *1. Cor. 2.*
 sublimitate sermonis, nec persuasibilibus humanæ sapien- *1. Cor. 2.*
 tiæ verbis, neq; aliud æstimauit se scire, nisi Iesum Chri-
 stum, & hunc crucifixum. Nihilominus, & si sermo eius fu- *2. Cor. 12.*
 it contemptibilis apud sapientes coram semetipsis & pru- *Rom. 12.*
 dentibus in oculis suis, qui alta sapiebant, & humilibus
 consentire recusabant, thesaurum tamen preciosissimum *Iacob. 1.*
 sapientiæ eius, quæ desursum à patre luminum descendit, *Sap. 7.*
 quæ amicos Dei & prophetas constituit, in vasis suis fi- *2. Cor. 4.*
 stilibus habuit absconditum. Et hunc humilibus afflu-
 enter distribuebat, sicut bonus dispensator multiformis
 gratiæ Dei. Vnde ait de seipso: Et si imperitus sum ser- *2. Cor. 11.*
 mone, non tamen scientia salutis & sanctorum, quam do- *Luc. 1.*
 omnibus desyderantibus eam in remissionem peccato- *2. Cor. 8.*
 rum eorum. De inflatis scientia, quæ eos stultos facit & *Hier. 10.*
 decipit, scriptum est: Populum imprudentem non videbis, *Esa. 47.*
 populum atri sermonis, ita vt non possis intelligere deserti- *Esa. 33.*
 tudinem linguæ eius: in quo nulla est sapientia vera & ad
 salutem utilis. Et si pompa verborum & sermo protrep-
 ticus, apud vanos filios hominum, vanitatem diligentibus,
 altus fit, crebro tamen abominatio est apud Deum.
 Regnum Dei non est in phalerato sermone, sed in virtute. *Luc. 16.*
 Perdam, inquit Deus, sapientiam sapientium: & pruden- *1. Cor. 4.*
 tiam prudentium secundum carnem, reprobabo. Quia sa- *1. Cor. 1.*
 pientia huius mundi, stulticia est apud Deum. Sermo di- *Esa. 19.*
 sertus, aures pascit, sermo simplex in gratia sale conditus, *1. Cor. 3.*
 corda compungit, penetrat, at tanquam ceram laquefa- *Col. 4.*
 ctam à facie ignis facit. Hoc ad oculum in nostri tempo-
 ris aliquãtis doctoribus cernimus, q̄ cultum sermonis maxi-
 mum.

num.

- mum habent, ampullosa & sesquipedalia verba, sed ex scriptis eorum nemo compungitur, nullus in amore Dei acceditur, nemo relicta malicia, apprehendit semitas vitæ, nemo ad portandum crucem post Christum, prouocatur. Et si grauitatem nonnulli eorum seruent in moribus foris in cōuersatione coram hominibus, timendū est, quòd hoc magis faciant vt videantur & laudentur, quàm vt ædificēt paruulos in Christo: Eloquentia nihilominus bona est & utilis multū ad ea quæ fidei sunt astruenda: si quis ea legitimè vtatur, vt Sanctus Hieronimus & multi alij fecerūt.

Verbum Dei syncerè est prædicandum.

Caput XXXIX.

- A** Quartò, prædicare debet syncerè verbum Dei, sicut ex Deo scriptū est, & coram Deo, ad eius gloriam, & audientium ædificationem. Sollicitè caueat, ne verbū Dei adulteret, aut deprauet, aut ad nothum sensum detorqueat, & per capillos trahat renitentem scripturam. Sed nunc vinum verbi Dei: miscetur aqua errorū. De illis ver tex ait apostolorum: In epistolis Pauli quædam abstrusa & intellectu difficilia sunt, quæ indocti deprauant, & sermō suo corrumpunt: sicut & cæteras scripturas, ad propriā & aliorum, qui duces illos cæcos sequūtur, damnationem.
- 2. Cor. 2.** Isti scripturam allegant & torquent haud secus quam Satanus quando tentauit Christum. Nempe ad carnis curam in desyderijs faciendam. Quia dic vt lapides isti panes fi-
- 2. Cor. 4.** ant: quibus vtaris. Quid ieiunas frustra? Ede, lude, bibe: requiesce. Deus ieiunio tuo non indiget, solam fidem à te
- Esai. 1.** requirit. Ad vanos honores ambiēdos, quia statuit eū supra
- 2. Pet. 3.** templi æditissimum locum. Vel ad auaritiā, omnium malorum radicem, sectandam. Vt ventrem suum sibi Deū faciat & ei seruiat. Vt se aliquid esse putet: aut mammonē in-
- Matt. 4.** quisimo, seruiat.
- Luc. 4.**
- Luc. 12.**
- 1. Tim. 6.**
- Rom. 16.**
- Phil. 3.**
- Matt. 6.**

Verbum